

Joint Transparency
Register Secretariat

Vuosikertomus avoimuusrekisterin toiminnasta 2017

**Euroopan parlamentin ja Euroopan komission
pääsihteereiltä**

**Euroopan parlamentin varapuhemiehelle Sylvie Guillaumelle
ja
Euroopan komission ensimmäiselle varapuheenjohtajalle Frans
Timmermansille**

Avoimuusrekisteri perustettiin 16. huhtikuuta 2014 (Euroopan parlamentin ja Euroopan komission yhteiseksi välineeksi). **Avoimuusrekisteriä koskevan tarkistetun toimielinten sopimuksen 28 artiklan** mukaisesti tässä vuosikertomuksessa tehdään selkoa avoimuusrekisterin toiminnasta vuoden 2017 aikana.

Kertomuksessa esitetään tilastotietoja avoimuusrekisterin toiminnasta tammikuusta joulukuuhun 2017 ja esitellään avoimuusrekisterin yhteisen sihteeristön toteuttamat toimet rekisterin mahdollisimman hyvän laadun varmistamiseksi, hyvän edunvalvontatavan noudattamisen seuraamiseksi ja kyseisen välineen tunnettuuden parantamiseksi.

Sisältö

I. Johdanto

II. Avoimuusrekisterin nykytilanne

1. Tilastotiedot
2. Rekisteröityneille tarjottavat kannustimet
3. Käynnit avoimuusrekisterin verkkosivustolla

III. Avoimuusrekisterin yhteisen sihteeristön toiminta

1. Avoimuusrekisterin tietojen seuraaminen
  - 1,1. Laaduntarkastukset
  - 1.2. Varoitukset
  - 1.3. Valitukset
2. Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen
3. EU:n avoimen datan portaali ja avoimuusrekisteri

IV. Päätelmät

Avoimuusrekisterin verkkosivusto:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=fi#fi>

I. JOHDANTO

Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio perustivat avoimuusrekisterin yhteiseksi järjestelmäksi vuonna 2011 toimielinten välisellä sopimuksella. Se on yksi keskeisistä välineistä, joilla toteutetaan näiden kahden toimielimen sitoutumista avoimuuteen. Avoimuusrekisteriä sovelletaan kaikkiin eturyhmiin ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin konsultteihin, jotka pyrkivät toiminnallaan vaikuttamaan EU:n toimielinten lainsäädäntö- ja täytäntöönpanoprosesseihin. Valottamalla sitä, mitä etuja ajetaan, ketkä niitä ajavat ja millaisilla resursseilla, avoimuusrekisteri mahdollistaa paremman julkisen valvonnan antaen kansalaisille, tiedotusvälineille ja sidosryhmille mahdollisuuden seurata edunvalvojien toimintaa ja mahdollisia vaikutuskeinoja. Avoimuusrekisteriin kuuluu yli 11 000 yhteisöä, jotka kaikki ovat allekirjoittaneet yhteisen hyvän edunvalvontatavan¹.

II. AVOIMUUSREKISTERIN NYKYTILANNE²

1. Tilastotiedot

Avoimuusrekisterissä on kuusi rekisteröityneiden ryhmää.

Yritysten omat edunvalvontayksiköt³ sekä ammatilliset, talous- ja elinkeinoyhdistykset (ryhmä II) oli edelleen suurin ryhmä, johon kuului lähes puolet rekisteröityneistä (ks. sektorikaavio 1). Tämän ryhmän sisällä alaryhmä *talous- ja elinkeinoyhdistykset* muodosti lähes 42 prosenttia ja alaryhmä *yritykset ja ryhmät* yli 37 prosenttia kaikista yritysten omista edunvalvontayksiköistä sekä ammatillisista, talous- ja elinkeinoyhdistyksistä (ks. sektorikaavio 2, ryhmä II).

Kansalaisjärjestöt (ryhmä III) oli vuonna 2017 edelleen toiseksi yleisin rekisteröityneiden ryhmä, joka muodosti yli neljänneksen kaikista rekisteröityneistä organisaatioista.

Seuraavalla sijalla olivat *konsultti- ja lakiasiantoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit (ryhmä I)*, joiden osuus kaikista rekisteröityneistä oli yli 11 prosenttia.

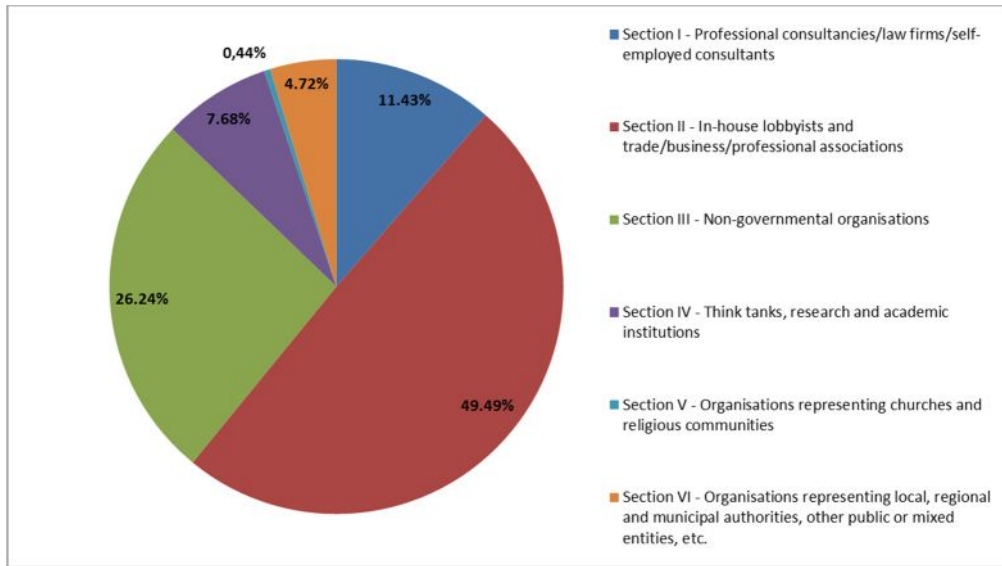
Vähemmän oli *ajatushautomoita, tutkimuslaitoksia ja akateemisia laitoksia (ryhmä IV)*, *organisaatiota, jotka edustavat esimerkiksi paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia tai muita julkis- tai sekayhteisöjä (ryhmä VI)* sekä *kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustavia organisaatioita (ryhmä V)*.

¹ Luku sisältää vain ne toimijat, jotka olivat rekisteröityneet ja aktiivisia 31. joulukuuta 2017.

² Kertomuksessa esitetyt luvut vastaavat tilannetta 31. joulukuuta 2017.

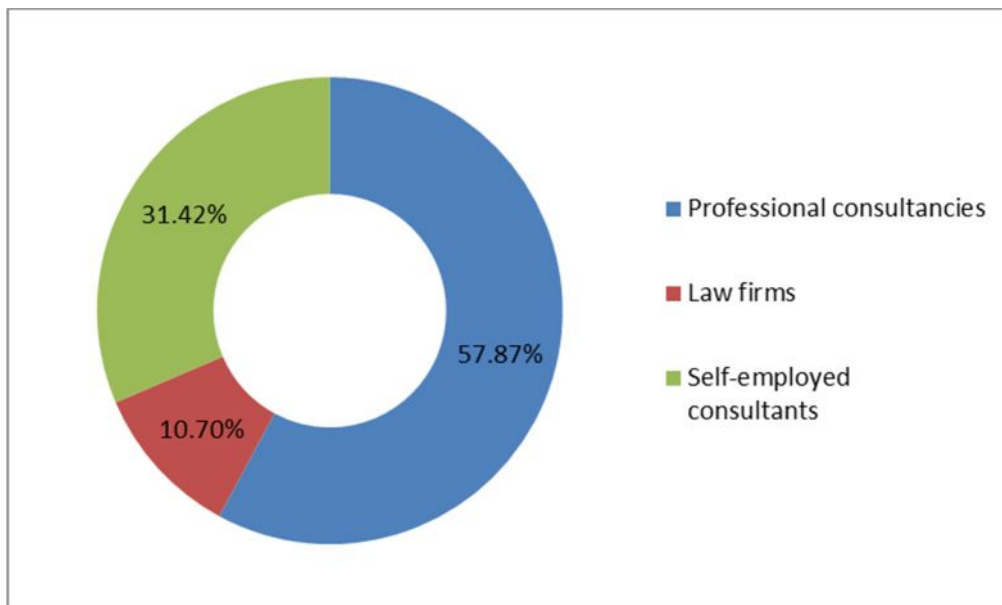
³ Tällä termillä viitataan organisaation työntekijöihin kuuluviin henkilöihin verrattuna esimerkiksi siihen, että palkattaisiin ulkopuolisia konsultteja edustamaan organisaatiota ”ulkopuolelta”.

Sektorikaavio 1: Edunvalvojen ryhmien jakauma

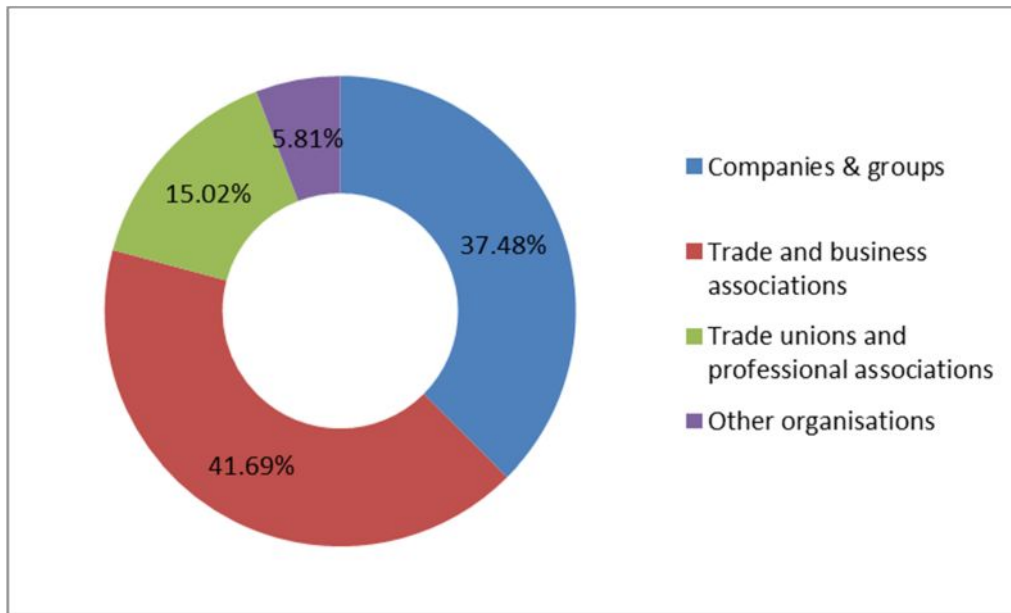
Sektorikaavio 2: Jakauma alaryhmittäin⁴

Ryhmä I: Konsultti- ja lakiasiantoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit

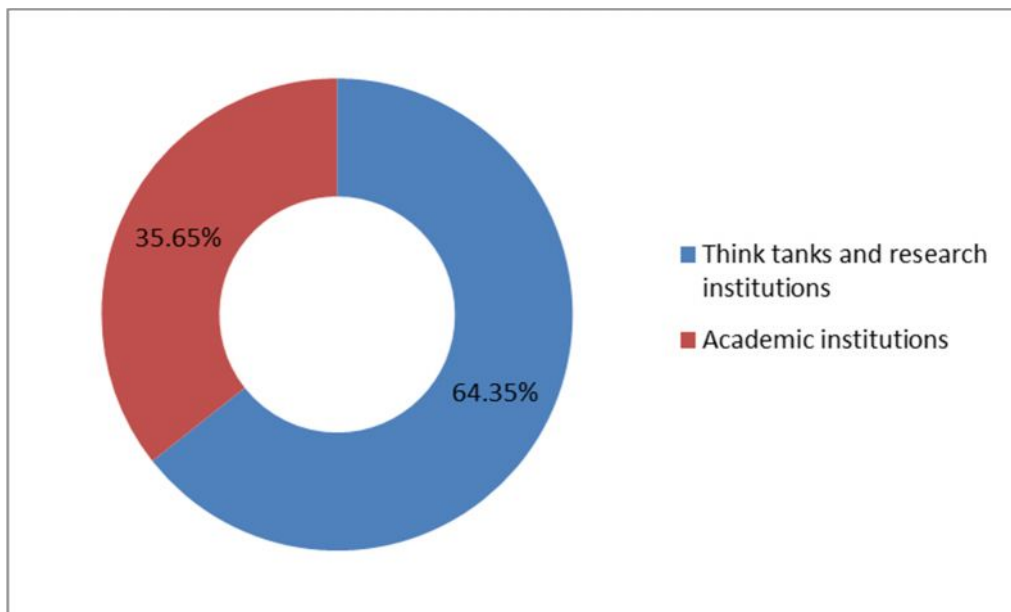

⁴ Ryhmissä III ja V ei ole alaryhmiä, joten ne eivät ole mukana jakaumassa.

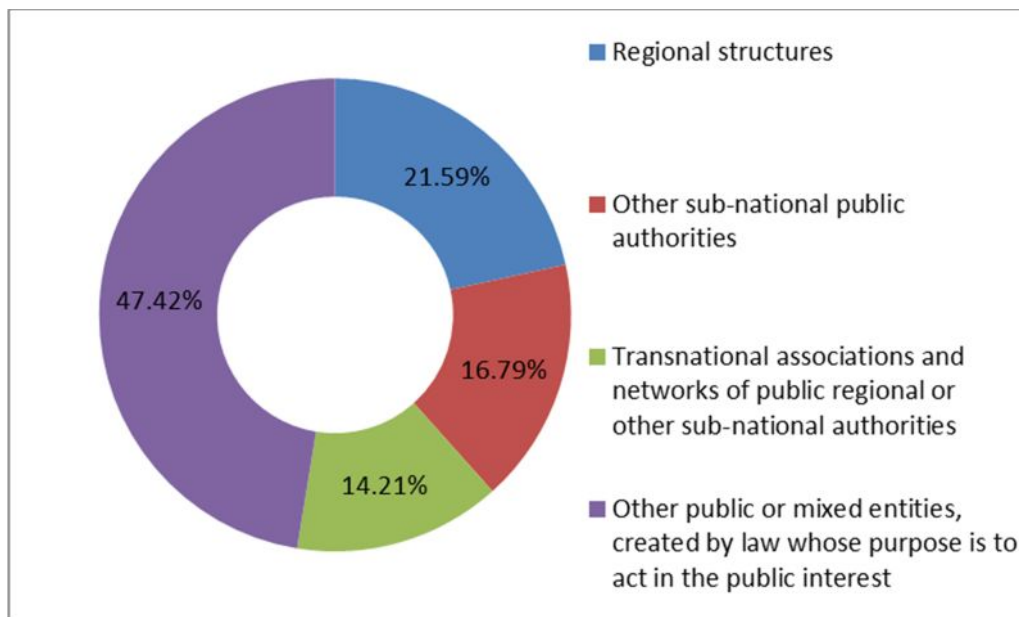
Ryhmä II: Yritysten omat edunvalvontayksiköt sekä ammatilliset, talous- ja elinkeinoyhdistykset

Ryhmä IV: Ajatushautomot, tutkimuslaitokset ja akateemiset laitokset

Ryhmä VI: Organisaatiot, jotka edustavat esimerkiksi paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia tai muita julkis- tai sekayhteisöjä

Taulukko 3: Rekisteröityneiden jakauma

Avoimuusrekisterissä oli 11 612 rekisteröitynyttä 31. joulukuuta 2017 seuraavissa (ala)ryhmissä:	
I – Konsultti- ja lakiasiantoimistot ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit	1 327
Konsulttitoimistot	768
Lakiasiantoimistot	142
Itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat konsultit	417
II – Yritysten omat edunvalvontayksiköt sekä ammatilliset, talous- ja elinkeinoyhdistykset	5 747
Yritykset ja ryhmät	2 154
Talous- ja elinkeinoyhdistykset	2 396
Ammattiliitot ja ammatilliset yhdistykset	863
Muut organisaatiot	334
III – Kansalaisjärjestöt	3 047
Kansalaisjärjestöt, keskusteluryhmät ja verkostot ja vastaavat organisaatiot	3 047
IV – Ajatushautomot, tutkimuslaitokset ja akateemiset laitokset	892
Ajatushautomot ja tutkimuslaitokset	574
Akateemiset laitokset	318
V – Kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustavat organisaatiot	51
Kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustavat organisaatiot	51
VI – Organisaatiot, jotka edustavat esimerkiksi paikallis-, alue- ja kunnallisviranomaisia tai muita julkis- tai sekayhteisöjä	548
Alueelliset rakenteet	117
Muut valtiotasoa alemman hallintotason viranomaiset	97
Alueellisten tai muiden valtiotasoa alemman hallintotason viranomaisten ylikansalliset yhdistykset ja verkostot	77
Muut julkis- tai sekayhteisöt, jotka on perustettu lailla ja joiden tarkoituksena on toimia yleisen edun mukaisesti	257

Vuonna 2017 avoimuusrekisteriin tehtiin 2 430 uutta rekisteröintiä (mukaan laskettuna vain yhteisöt, jotka rekisteröitiin vuonna 2017 ja olivat edelleen aktiivisia 31. joulukuuta 2017⁵). Uusia rekisteröintejä tehtiin keskimäärin 202 kuukaudessa.

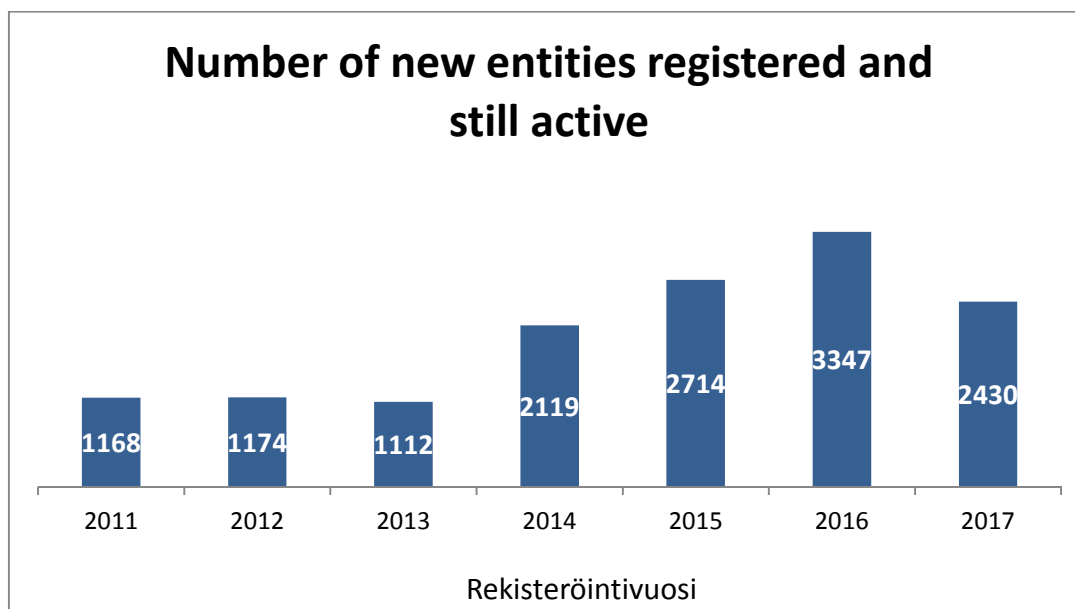
Uudet rekisteröinnit jakautuivat seuraavasti ryhmien välillä:

- 344 yhteisöä **ryhmässä I**
- 1 041 **ryhmässä II**
- 675 **ryhmässä III**
- 239 **ryhmässä IV**
- 6 **ryhmässä V** ja
- 125 **ryhmässä VI**.

Huomautus:

Varhaisiin tilastotietoihin vuodesta 2011 alkaen voi tutustua avoimuusrekisterin verkkosivuston [tilastosivulla](#)⁶.

Kaavio 4: Uudet rekisteröinnit vuosittain

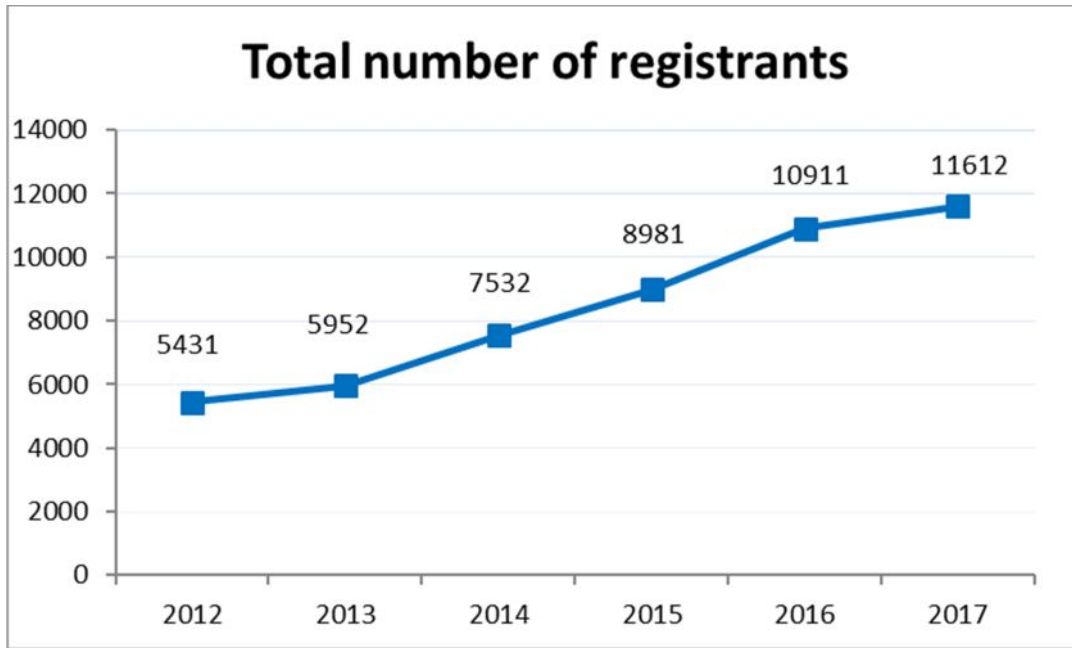
Rekisteröityjen kokonaismäärä on kasvanut vuodessa 6 prosenttia: vuonna 2016 rekisteröityneitä yhteisöjä oli 10 911, ja vuonna 2017 niitä oli 11 612 (kaavio 5).

⁵ Mahdollisia syitä deaktivointiin ovat muun muassa tietojen poistaminen rekisteristä itse ja avoimuusrekisterin yhteisen sihteeristön tekemä poistaminen esimerkiksi kelpoisuus- tai laaduntarkastuksen johdosta.

⁶ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?locale=fi&action=prepareView>

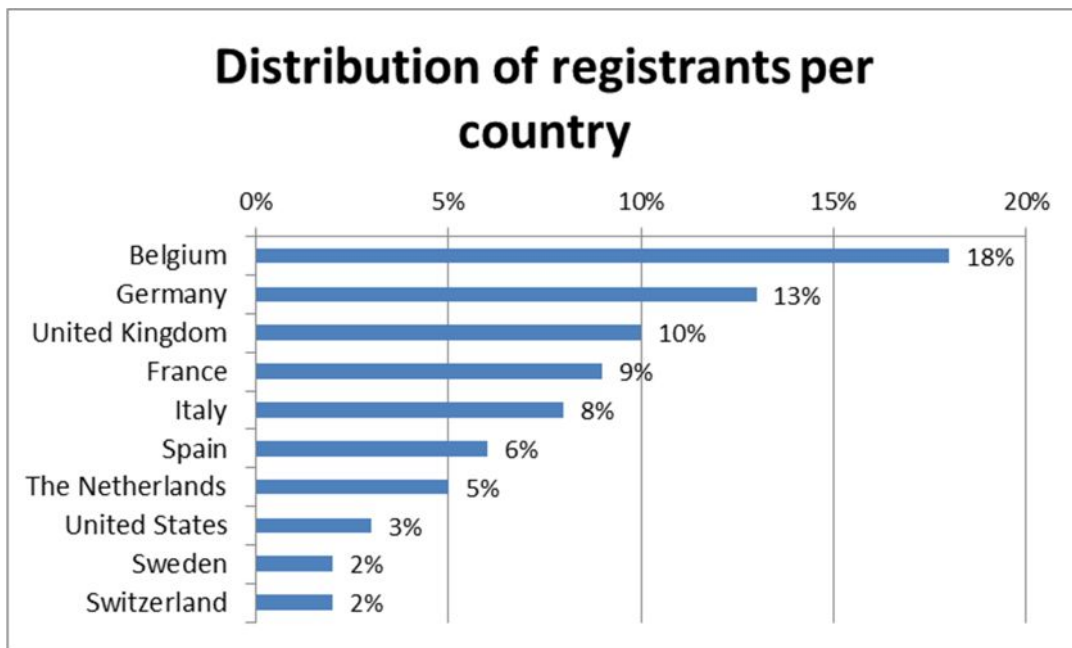

Kaavio 5: Rekisteröityjen kokonaismäärä vuosittain

Kaikista rekisteröidyistä noin 77 prosentilla päätoimipaikka sijaitsee EU:ssa. Kaksi EU:n ulkopuolista maata (Yhdysvallat ja Sveitsi) on mukana niiden kymmenen maan luettelossa, joista rekisteröityjä on eniten (kaavio 6). Avoimuusrekisterissä on organisaatioita kaikista EU:n jäsenvaltioista, ja puolet rekisteröidyistä ilmoittaa päätoimipaikkansa olevan yhdessä seuraavista neljästä maasta: Belgia, Saksa, Yhdistynyt kuningaskunta tai Ranska. Jopa 30 prosentilla kaikista rekisteröidyistä on toimipaikka Belgiassa; kaikista rekisteröidyistä noin 18 prosentin kohdalla tämä on niiden päätoimipaikka.

Kaavio 6: Rekisteröityjen jakautuminen maittain – 10 useimmiten mainittua⁷

⁷ Tämä tilasto perustuu rekisteröinnin yhteydessä ilmoitetun päätoimipaikan sijaintiin. Joillakin rekisteröityneillä saattaa olla Belgiassa erillinen EU-toimipaikka päätoimipaikan lisäksi.

2. Rekisteröityneille tarjottavat kannustimet

Toisin kuin vuonna 2016, Euroopan parlamentti tai Euroopan komissio eivät vuonna 2017 tarjonneet rekisteröityneille uusia kannustimia, mikä saattaa olla syynä siihen, että uusien rekisteröintien määrä palasi vuoden 2015 tasolle (kaavio 4).

Rekisteröityminen on ennakkoehto organisaatioille ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiville henkilöille, joiden edustajia on kutsuttu puhumaan Euroopan parlamentin valiokuntien kuulemisissa tai jotka haluavat päästä helpommin parlamentin rakennuksiin. Akkreditointi Euroopan parlamentin rakennuksia varten voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajaksi. Vuonna 2017 Euroopan parlamentti myönsi noin 8 000 kulkulupaa henkilöille, jotka edustivat avoimuusrekisterissä olevia noin 2 500:aa organisaatiota (joko uutena tai uusittuna kulkulupana). Näin ollen lupia myönnettiin hieman enemmän kuin vuonna 2016. Vuodesta 2017 alkaen Euroopan parlamentti ei enää ole sallinut rekisteristä tilapäisesti poistettuihin organisaatioihin kuuluvien pitkäaikaisten kulkulupien haltijoiden käyttävän lupaansa peruuttamisaikana. He voivat käyttää kulkulupaansa uudelleen vasta, kun rekisteröinti on aktivoitu uudelleen.

Euroopan komissio valvoi edelleen niiden edunvalvojiin sovellettavien sääntöjen täytäntöönpanoa, jotka otettiin käyttöön vuonna 2016 asiantuntijaryhmien jäsenten osalta ja vuonna 2014 komission jäsenten, heidän kabinettiensa jäsenten tai pääjohtajien tapaamisen osalta (”ei rekisteröintiä, ei tapaamista”)⁸.

Täydellinen luettelo näiden kahden toimielimen rekisteröityneille tarjoamista kannustimista on saatavilla avoimuusrekisterin verkkosivustolla⁹.

3. Käynnit avoimuusrekisterin verkkosivustolla

Vuonna 2017 avoimuusrekisterin verkkosivustolla¹⁰ oli noin 360 000 kävijää¹¹ (30 000 käyntiä kuukaudessa). Eniten kävijöitä oli Belgiasta (35 %), Saksasta (12 %) ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta (8 %). Noin 67 prosenttia käynneistä oli suoria, kun taas 14 prosenttia kävijöistä tuli verkkosivustolle hakukoneiden kautta. Kävijöiden suosimista kielistä voidaan todeta, että verkkosivuston englanninkielistä versiota käytti lähes 56 prosenttia kävijöistä. Seuraaviksi suosituimmat olivat ranskankielinen versio (14 %) ja saksankielinen versio (10 %).

III. AVOIMUUSREKISTERIN YHTEISEN SIHTEERISTÖN TOIMINTA

Avoimuusrekisterin yhteinen sihteeristö, jäljempänä ’rekisterin sihteeristö’, koostuu ryhmästä Euroopan parlamentin ja komission virkamiehiä. Mukana on yhteensä 11 virkamiestä, jotka on osoitettu tehtävään koko- tai osa-aikaisesti: viisi Euroopan parlamentissa ja kuusi Euroopan komissiossa. Avoimuusrekisteriin liittyvien tehtävien osalta näiden henkilöiden työmäärä on yhteensä noin kuusi kokoaikavastaavaa.

⁸ Komission 25. marraskuuta 2014 antama päätös komission pääjohtajien sekä organisaatioiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien välisiä kokouksia koskevan tiedon julkaisemisesta – [C\(2014\) 9048](#).
ja komission 25. marraskuuta 2014 antama päätös komission jäsenten sekä organisaatioiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien välisiä kokouksia koskevan tiedon julkaisemisesta – [C\(2014\) 9051](#).

⁹

http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=WHOS_IS_EXPECTED_TO_REGISTER&locale=fi#fi

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=fi#fi>

¹¹ ’Käynti’ tapahtuu, kun kävijä tulee verkkosivustolle ensimmäisen kerran. Jos sama kävijä tulee sivulle yli 30 minuuttia edellisen sivunkatselun jälkeen, käynti rekisteröityy uutena käyntinä.

Rekisterin sihteeristö vastaa järjestelmän päivittäisestä hallinnoinnista. Se tarjoaa tukipalveluja, antaa rekisteröitymistä koskevia ohjeita, suorittaa tietojen laaduntarkastuksia, käsittelee vastaanotetut varoitukset ja valitukset, koordinoi tietotekniikan kehittämistä ja järjestelmän ylläpitoa sekä toteuttaa rekisterin tunnettuutta lisääviä toimia ja muita järjestelmää edistäviä viestintätoimia. Rekisterin sihteeristö toimii komission pääsihteeristössä, ja sen toimintaa koordinoi avoimuusyksikön päällikkö. EU:n neuvosto oli vuonna 2017 tarkkailijana rekisterin sihteeristön kokouksissa.

1. Avoimuusrekisterin tietojen seuraaminen

Yksi rekisterin sihteeristön tärkeimmistä tehtävistä on seurata avoimuusrekisterin sisältämien tietojen yleistä laatua tekemällä jokaisesta uudesta rekisteröinnistä rekisteröintikelpoisuuden tarkastuksia ja laaduntarkastuksia. Lisäksi rekisterin sihteeristö pyrkii varmistamaan, että kolmansilta osapuolilta saatujen varoitusten ja valitusten johdosta ryhdytään asianmukaisiin jatkotoimiin.

Rekisterin sihteeristö koordinoi innovatiivisten tietoteknisten ratkaisujen kehittämistä avoimuusrekisteriä tukevan järjestelmän parantamiseksi. Työkälystä otettiin toukokuussa 2017 käyttöön päivitetty versio, jossa rekisteröintien **mahdolliset tietojen laatuun liittyvät ongelmat havaitaan ja merkitään automaattisesti**. Rekisteröitymistä ja päivityksiä helpotetaan nyt tarjoamalla käyttäjille lisäohjeita mahdollisesti epä johdonmukaisista tiedoista tai usein tehdyistä virheistä tai korostamalla kohtia, joissa on annettava perusteluja. Tarkoitus on avustaa rekisteröityneitä antamaan täsmällisempi kuvaus suhdetoiminnasta, jota ne ovat hoitaneet EU:n toimielimissä, merkitykselliset taloudelliset tekijät mukaan luettuna.

Rekisterin sihteeristö validoi ensimmäistä kertaa ennakkoon uusia rekisteröintejä, joiden tietojen laatu oli epätydyttävä (193 tapausta vuonna 2017), ennen kuin ne julkaistiin avoimuusrekisterissä. Tietojen laadun tiukempi valvonta on saanut aikaan konkreettisia tuloksia. Kun niiden rekisteröintien määrän, joiden tiedot olivat epätydyttäviä, arvioitiin olleen noin yhdeksän prosenttia toukokuussa 2017, määrä laski noin viiteen prosenttiin vuoden loppuun mennessä.

Joulukuusta 2017 alkaen avoimuusrekisteri on automaattisesti antanut tietoja **komission asiantuntijaryhmistä**¹², joihin rekisteröityneitä on nimitetty. Tiedot saadaan *komission asiantuntijaryhmien ja muiden vastaavanlaisten elinten rekisteristä*¹³. Tämä uusi ominaisuus lisää avoimuutta ja tietojen luotettavuutta ja vähentää rekisteröityneiden yhteisöjen hallinnollista rasitetta.

Neuvontapalvelut

Rekisteröityneiden avustamiseksi rekisterin sihteeristö tarjoaa neuvontapalvelun. Vuonna 2017 rekisterin sihteeristö vastasi 1 022 yksittäiseen kyselyyn, jotka lähetettiin monikielisen Yhteydenotot-verkkolomakkeen kautta. Näistä 610 kyselyä koski jo tehtyjä rekisteröintejä ja 150 uusia rekisteröintejä. Muihin asioihin liittyviä viestejä oli 262. Lisäksi rekisterin sihteeristö vastaa kyselyihin puhelimitse tiettyinä aikoina.

---

¹² Tällä tarkoitetaan henkilöitä, jotka on nimitetty ryhmään edustamaan tietyn politiikanalan sidosryhmien yhteistä etua ja jotka eivät edusta yhtä yksittäistä sidosryhmää vaan toimintapoliittista linjausta, joka on yhteinen eri sidosryhmäorganisaatioille, jäljempänä 'luokkaan B kuuluvat jäsenet', ja organisaatioille käsitteen laajassa merkityksessä, mukaan lukien yritykset, järjestöt, kansalaisjärjestöt, ammattiliitot, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, lakiasiantuntijayhteisöt ja konsulttiyritykset, jäljempänä 'luokkaan C kuuluvat jäsenet', kuten 30 päivänä toukokuuta 2016 annetussa komission päätöksessä C(2016) 3301 säädetään.

¹³ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=FI>

1.1 Laaduntarkastukset

Laaduntarkastus on joukko rekisterin sihteeristön suorittamia tarkastuksia, joilla varmistetaan toimielinten välisen sopimuksen liitteen II nojalla toimitettujen, rekisteröityneitä koskevien tietojen laatu ja oikeellisuus virheiden ja vaatimusten vastaisten rekisteröintien välttämiseksi. Jos sopimuksen liitteessä II määrättyjä vaatimuksia ei ole noudatettu, rekisterin sihteeristö aloittaa vuoropuhelun rekisteröityneiden kanssa tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Vuonna 2017 rekisterin sihteeristö teki 3 624 laaduntarkastusta. Suoritetuista laaduntarkastuksista 53 prosentissa (1 921) rekisteröinti katsottiin tyydyttäväksi. Jäljelle jääviin toimijoihin otettiin yhteyttä rekisteröintikelpoisuuden tai annettujen tietojen puutteiden tiimoilta. Niistä 1 703 toimijasta, joihin otettiin yhteyttä, 715 poistettiin avoimuusrekisteristä seuraavista syistä: rekisteröityneet olivat toimittaneet epä johdonmukaisia, vääriä tai epätäydellisiä tietoja, ne eivät päivittäneet tietoja, rekisteröinti oli tehty kahteen kertaan tai ne eivät olleet oikeutettuja rekisteröitymään. Jäljelle jäävistä 988 toimijasta 765 päivitti rekisteröintinsä tyydyttävästi rekisterin sihteeristön ohjeiden avulla, mutta 233 laaduntarkastusta oli edelleen kesken 31. joulukuuta 2017.

1.2 Varoitukset

Varoitus on mekanismi, jonka avulla kolmannet osapuolet voivat ilmoittaa rekisterin sihteeristölle yhden tai useamman toimijan rekisteröinneistä, joissa saattaa olla virheitä tai joiden tekijä ei ehkä ole oikeutettu rekisteröitymään. Vuonna 2017 rekisterin sihteeristö sai 20 yksittäistä varoitusta (kahdeksan alun perin valituksina saatua luokiteltiin uudelleen varoituksiksi). Nämä varoitukset koskivat yhteensä 24:ää organisaatiota, sillä osa varoituksista liittyi useampaan kuin yhteen toimijaan.

Kun rekisterin sihteeristö saa ilmoituksia hyvän edunvalvontatavan mahdollisista rikkomisista, jotka kuuluvat yksinomaan hyvän edunvalvontatavan kohdan d)¹⁴ soveltamisalaan, tällaiset ilmoitukset käsitellään varoituksina, mikäli ne liittyvät mahdollisiin virheisiin rekisteröityneiden tiedoissa.

1.3 Valitukset

Valitus on ilmoitus, jonka mukaan rekisteröitynyt rikkoo jotakin hyvän edunvalvontatavan mukaisista velvoitteista. Virheitä koskeva väite ei ole valitus, ja sitä käsitellään varoituksena (ks. edellä 1.2).

Vuonna 2017 rekisterin sihteeristö sai 21 valitusta, joista kolme otettiin käsiteltäväksi valituksina ja kahdeksan luokiteltiin uudelleen varoituksiksi. Kymmentä valitusta ei otettu käsiteltäväksi, koska ne joko koskivat asioita, jotka eivät kuulu avoimuusrekisteriä koskevan toimielinten sopimuksen soveltamisalaan, tai koska valituksen perusteluina esitettiin riittämättömiä seikkoja.

Kolmessa käsiteltäväksi otetussa valituksessa väitettiin rikotun yhtä tai useampaa seuraavista hyvän edunvalvontatavan lausekkeista:

---

¹⁴ Avoimuusrekisterin hyvän edunvalvontatavan kohta d): [Edunvalvojien on] varmistettava, että rekisteröitymisen ja myöhemmin rekisterin kattaman toiminnan yhteydessä annettavat tiedot ovat niiden parhaan ymmärryksen mukaan kattavia ja ajantasaisia eivätkä ole harhaanjohtavia; hyväksyttävä, että kaikki annetut tiedot tarkistetaan, ja suostuttava noudattamaan hallinnollisia pyyntöjä lisätietojen ja päivitysten toimittamiseksi.

- lauseke ”b) *pidättäydyttävä hankkimasta tai yrittämästä hankkia tietoja tai painostamasta tekemään päätöksiä epärehellisin tai asiattomin keinoin*”
- lauseke ”c) *pidättäydyttävä esittämästä, että niillä on virallisia yhteyksiä unioniin tai sen toimielimiin, asioidessaan kolmansien kanssa sekä pidättäydyttävä antamasta vääriä tietoja rekisteröitymisen yhteydessä kolmansien tai unionin toimielinten virkamiesten tai muun henkilöstön johtamiseksi harhaan ja pidättäydyttävä käyttämästä unionin toimielinten tunnuksia ilman nimenomaista lupaa*”
- lauseke ”m) *noudatettava tarkoin Euroopan parlamentin työjärjestyksen asiaankuuluvia määräyksiä*”.

Rekisterin sihteeristön suorittaman tutkinnan ja asianomaisten rekisteröityneiden kanssa toteutetun yhteydenpidon jälkeen yhteensä kolmesta käsiteltäväksi otetusta valituksesta yhden käsittely päätettiin, kun rekisteröitynyt päivitti tietonsa, ja kaksi rekisteröitynyttä poistettiin avoimuusrekisteristä rekisteröintioikeuden puuttumisen vuoksi. Lisäksi rekisterin sihteeristö avasi loppuvuodesta 2017 oma-aloitteisen tutkinnan erään rekisteröidyn oletetun asiattoman käytöksen takia.

2. Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen

Rekisterin sihteeristö toteuttaa säännöllisesti sisäistä koulutusta ja ulkoisia viestintätoimia avoimuusrekisterin tunnettuuden parantamiseksi ja sen käytön edistämiseksi.

- Euroopan parlamentti järjesti jäsenilleen ja heidän avustajilleen sekä henkilöstölle kahdeksan sisäistä koulutus- ja tiedotustilaisuutta.
- Euroopan komissio järjesti henkilöstölle viisi kokopäiväistä koulutuskurssia, joiden aiheena oli asianmukainen ja tehokas toiminta lobbaajien kanssa. Kabineteille ja pääsihteeristön sisällä järjestettiin seitsemän koulutustilaisuutta etiikasta, avoimuudesta ja suhteista lobbaajiin.

Lisäksi molemmat toimielimet järjestivät vuoden aikana noin 30 esittelytilaisuutta sidosryhmille ja vierailijaryhmille.

Avoimuusrekisteri ja lobbaamisen sääntely EU:n tasolla ovat akateemisissa piireissä edelleen suuren mielenkiinnon kohteina. Rekisterin sihteeristö toimitti myös tietoja yliopisto-opiskelijoille ja tutkijoille, jotka kirjoittivat akateemisia tutkielmia näistä aiheista.

3. EU:n avoimen datan portaali ja avoimuusrekisteri

Vuonna 2017 avoimen datan saatavuus avoimuusrekisterissä parani huomattavasti. EU:n avoimen datan portaalissa julkaistiin vanhempia tietueita¹⁵, jotka sisältävät täydelliset luettelot rekisteröidyistä organisaatioista tietoineen ja henkilöistä, joille on myönnetty pääsy Euroopan parlamentin rakennuksiin tammikuusta 2015 alkaen. Verkkosivustolla oli noin 15 000 kävijää ja sieltä ladattiin tiedostoja 5 000 kertaa; näin ollen se oli seitsemänneksi suosituin ja kuudenneksi eniten ladattu tietue EU:n avoimen datan portaalissa. Lisäksi rekisterin yhteyteen luotiin interaktiivisia havainnollistavia kuvia¹⁶, joiden avulla avoimuusrekisterin tietoja voi tarkastella monella tavalla.

¹⁵ <https://data.europa.eu/euodp/fi/data/dataset/transparency-register>

¹⁶ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>

IV. PÄÄTELMÄT

Rekisteröintien määrä kasvoi edelleen vuonna 2017, vaikkei yhtä voimakkaasti kuin vuonna 2016; rekisteriin liittyi vuoden aikana 2 430 uutta yhteisöä. Avoimuusrekisteri on tällä hetkellä suurin laatuaan maailmassa. Sen näkyvyys ja merkitys edunvalvoja koskevana tietokantana kasvaa jatkuvasti Brysselissä ja sen ulkopuolella.

Avoimuusrekisterin hyvän edunvalvontatavan valvojana toimiva rekisterin sihteeristö vakuutti, että vastaanotettujen yhä lukuisampien varoitusten ja valitusten johdosta ryhdyttiin asianmukaisiin hallinnollisiin jatkotoimiin. Avoimuusrekisterin tietojen yleisen laadun parantaminen oli toinen keskeinen painopiste vuonna 2017. Tietojen laadun parantamiseksi toteutettiin merkittäviä toimia innovatiivisen tietoteknisen ratkaisun kehittämiseksi ja täytäntöön panemiseksi, jotta voitaisiin helpottaa uusien ja jo rekisteröityjen yhteisöjen rekisteröinti-/päivitysprosessia, ennen kaikkea siksi, että autettaisiin niitä välttämään yleisimmät virheet. Rekisterin sihteeristön toteuttamaa seurantaa ja valvontaa vahvistettiin myös tätä automaattista mekanismia käyttämällä. Ensimmäisten merkkien mukaan avoimuusrekisterin tietojen yleinen laatu paranee vähitellen suurelta osin tämän työkalun käyttöönoton ansiosta.

Laajemman poliittisen tilanteen osalta vuonna 2017 tapahtui useita mainitsemisen arvoisia asioita. Euroopan parlamentti järjesti 10. toukokuuta 2017 julkisen työpajan aiheesta ”EU:n avoimuusrekisteri – lobbaaminen, parlamentti ja kansalaisten luottamus”¹⁷. Komission ehdotettua uutta toimielinten sopimusta pakollisesta avoimuusrekisteristä¹⁸ Euroopan parlamentti hyväksyi neuvotteluvaltuutuksensa 15. kesäkuuta 2017¹⁹ ja neuvosto omansa 6. joulukuuta 2017²⁰. Viron ollessa EU:n neuvoston puheenjohtajana järjestettiin kaksi toimielinten välistä suuntaa-antavaa tapaamista 6. syyskuuta ja 12. joulukuuta 2017. Kolmen toimielimen poliittiset edustajat²¹ käynnistivät neuvottelut pakollisesta EU:n avoimuusrekisteristä vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä.

– LOPPU –

---

¹⁷ <https://epthinktank.eu/2017/05/30/lobbying-parliament-public-trust-eu-transparency-register-workshop-of-10-may-2017/>

¹⁸ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/FI/1-2016-627-FI-F1-1.PDF>

¹⁹ <http://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20170622RES78125/20170622RES78125.pdf>

²⁰ <http://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/2017/12/06/transparency-register-council-agrees-mandate-for-negotiations/>

²¹ Sylvie Guillaume, avoimuusrekisteristä vastaava varapuheenjohtaja, ja Danuta Hübner, parlamentin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioita käsittelevän valiokunnan puheenjohtaja, ensimmäinen varapuheenjohtaja Frans Timmermans Euroopan komission puolesta ja Matti Maasikas, puheenjohtajavaltio Viron Eurooppa-asioiden apulaisministeri.